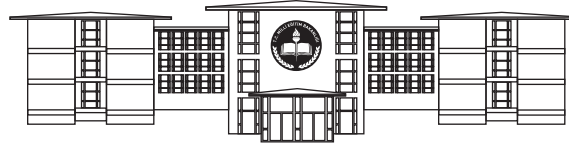

Eğitimcilere Öneriler

- ✓ Zorbalığı önleyebilmek için yapılması gereken en önemli şey; okulda çalışan tüm personele ve öğrencilere “Zorbalık” kavramının ne olduğunu anlatmaktır.
- ✓ Okul çalışanlarının katıldığı toplantılarda zorbalığı önlemede kullanılacak yöntemlerle ilgili kararlar alınmalı ve belirgin kurallar ortaya konmalıdır.
- ✓ Zorbalığı önleyici çalışmalarda okulun bulunduğu bölgenin kültürel özelliği dikkate alınmalıdır.
- ✓ Okullarda zorbalığın yaygınlığını ve riskli grupları, belirleyebilmek için sınıflarda çeşitli tanıma tekniklerinden test, anket vb. yararlanılmalıdır.
- ✓ Zorbalığın var olduğu bilinen okullarda öğretmenler, öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerini tanımalı ve akran danışmanlığı gibi zorbalığı azaltıcı faaliyetlerde bulunmalıdırlar.
- ✓ Öğretmenler, öğrencilerin zorbalık hakkındaki düşüncelerini anlatma noktasında onları cesaretlendirmeli ve başlarına gelen olayları anlattıkları takdirde herhangi bir sorunla karşılaşmayacakları noktasında onlara güven kazandırabilmelidirler.
- ✓ Zorba öğrenciler öfkelerini dışa vurarak saldırganlaşabilmektedir. Öğrencilere öfkelerini kontrol etmeye yönelik teknikler öğretilmelidir.
- ✓ Çocuklarının zorbaca davranışlar sergilediğini öğrenen aileler, çocuklarını cezalandırma yoluna gideceklerdir. Eğitimciler, bunun iyi bir problem çözme becerisi olmadığı noktasında aileyi bilgilendirmelidir.
- ✓ Okullarda yaş olarak daha büyük olan öğrenciler zorbalığa maruz kalan kendilerinden daha küçük öğrencilere destek olma yönünde cesaretlendirilmelidir.
- ✓ Akran arabuluculuğu faaliyetleri okullarda geliştirilmelidir.

İSTANBUL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Broşür Setlerimiz

ÖĞRENCİ

Akran Zorbalığı
Bedenini Koruma
Ergenlik
Etkili Öğrenme

VELİ

Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik
Akran Zorbalığı
Alt İslatma
Anne Baba Tutumları
Bedensel Yetersizlik
Cerebral palsy
Çocuk İhmali ve İstismarı
Çocuklarda Davranım Bozukluğu
Çocuklarda Öfke ve Saldırganlık
DEHB
Destek Eğitim
Dil ve Konuşma Bozuklukları
Down Sendromu
Ergenle İletişim
Ergenlik Dönemi
Etkili Öğrenme
Görme Yetersizliği
Güvenli İnternet Kullanımı
Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik
İşitme Yetersizliği
Kardeş Kısakançlığı
Kayıp ve Yas
Kekemelik

Hazırlayan Birim:
Özel Eğitim ve
Rehberlik
Hizmetleri
Bölümü

Öğretmenler İçin

AKRAN ZORBALIĞI

Akran Zorbalığı Nedir?

Akran zorbalığı “Bir öğrencinin bir veya daha fazla öğrenci tarafından tekrar eden biçimde olumsuz davranışlara (fiziksel, sözel ve/veya psikolojik) maruz kalması” olarak tanımlanmaktadır.

Zorbalığı diğer saldırganlık türlerinden ayırt eden özellikler; gücün kasıtlı ve kötü kullanımı, zorbalığın tekrarlılığı ve zorbalığa katılan taraflar arası fiziksel ya da psikolojik güç dengesizliğinin bulunması olduğu belirtilmektedir.

Zorbalık Davranışının Türleri

- ✓ Fiziksel
- ✓ Sözel
- ✓ Duygusal
- ✓ Cinsel
- ✓ Siber

Çocuklar Neden Zorbalık Davranışları Sergilerler?

- ✓ Ailesel nedenler
- ✓ Sosyal becerilerde ve iletişim becerilerinde yetersizlik
- ✓ Öfke, üzüntü gibi güçlü duygularla baş edememe
- ✓ Dürtüsellik
- ✓ Okula ilişkin nedenler

Zorbalığa Maruz Kalan Öğrencilerin Özellikleri

Zorbalığa maruz kalan çocuklardaki belirtilerin aileler ve öğretmenler tarafından bilinmesi ve tespit edilmesi, zorbalığın önlenmesi açısından çok önemlidir.

- ✓ İsim takılması, alay edilmesi, sataşılması, tehdit edilmesi, emir verilmesi, dışlanması, oyunlara alınmaması veya oyunlardan çıkarılması, dövülmesi, kendisini savunamayacağı kavgalara girmesi, kitaplarının veya diğer eşyalarının alınması, tahrip edilmesi, vücudunda nedenini açıklayamadığı yara, bere, çürük ve tırnak izi olması, elbiselerinin yırtılması...
- ✓ Teneffüslerde genellikle yalnız olması, sınıfta hiç yakın arkadaşının bulunmaması
- ✓ Teneffüslerde öğretmene veya diğer yetişkinlere yakın olmak istemesi
- ✓ Sınıfta konuşma zorluğu çekmesi, endişeli ve güvensiz bir yüz ifadesine sahip olması
- ✓ Korkulu, mutsuz ve gözü yaşlı yüz ifadesi
- ✓ Okul başarısının aniden veya yavaş yavaş düşmesi

Zorbalık Davranışının Sonuçları

Davranışa Maruz Kalan Çocuklar:

- ✓ Benlik saygısını yitirirler ve bunu geri kazanmaları yıllarca sürebilir.
- ✓ Kendine ve diğer insanlara olan güvenini yitirebilir.
- ✓ Arkadaşlarından soyutlanabilir ve yalnız kalabilir.
- ✓ Depresyona girebilirler.
- ✓ Devamsızlığı artabilir ya da okulu terk edebilir.
- ✓ Hıncını başka çocuklardan çıkarabilir.

Zorbalık Davranışı Gösteren Çocuklar:

- ✓ Yardım edilmezse ileriki yıllarda da başkalarının üzerindeki güçlerini kötüye kullanmaya devam eder ve başkaları için bir tehdit oluşturabilirler.
- ✓ Soyutlanabilir ve yalnız kalabilirler.
- ✓ Başkalarıyla işbirliğinin yarattığı mutluluk, manevi tatmin gibi olumlu duygulardan yoksun kalabilirler.

Zorbalık Davranışlarına Şahit Olan Çocuklar:

- ✓ Kendilerini güvende hissetmeyebilirler.
- ✓ Kendilerini savunmak için sürekli tetikte bekleyebilirler.
- ✓ Etraflarında olup biten şiddet davranışlarından dolayı mutsuzluk, üzüntü, korku, umutsuzluk gibi olumsuz duygulara sahip olabilirler.